

På tur - tur

Banestien Hadsund - Gistrup

Leif Bertelsen

På tur - cykeltur
Banestier
Hadsund - Gistrup

På tur - cykeltur
Udvalgte jyske Banestier
Hadsund - Gistrup

Leif Bertelsen
Karup 2011
leif@lgbertelsen.dk
www.lgbertelsen.dk

Kort © Leif Bertelsen (tegnet i perioden fra 2002 til 2011, og enkelte ældre kort er let revideret i 2011)
Foto © Leif Bertelsen
Afsnittene "Lidt om banens historie" © www.toptop.dk

Eftertryk tilladt med kildeangivelse

Yderlige oplysninger om danske jernbaner gennem tiden - se : <http://evp.dk/index.php?page=forside>

Forsidebilledet:
Naturlejrplads ved banestien

Se andre banestier på:

<http://www.lgbertelsen.dk/Banestier.html>

*Halkær sø - set fra naturlejrplads (med shelters) ved Halkær.
Få meter fra banesti Års - Nibe*

Der er mange gode fordele ved at cykle en tur: det gi'r motion, frisk luft, naturoplevelse og cykler flere samme er der socialt samvær.

Der er en smuk natur og et rigt liv af flora og fauna, samt der kan være kulturhistoriske seværdigheder ved cykelstierne - så er lejligheden til at få frisket sin historie op.

Cykelstier i Danmark, der er virkelig mange rigtig gode, men jeg har valgt et begrænset antal, og i valget har indgået, at cykelstierne skulle være børnevenlige og der skulle ikke være så mange bakker. Jeg ville også gerne vise lidt af den danske naturs forskelligheder. Valget var ikke så svært: cykelstierne skulle være cykelstier på nedlagte jernbanearealer, spredt i Jylland.

For "nybegyndere" har jeg skrevet et par gode råd - nogle erfaringer som vi har høstet på vore mange cykelture.

Hver banesti har sin charme, men hvilken af cykelstierne der er smukkeste, flottest, gi'r flest oplevelser eller ... , det må du selv finde ud af, men tænk på, at årstiderne spiller en rolle for oplevelserne. Derfor: ta' cyklen, smør en madpakke og fyld vandflasken og kom af sted. Rigtig go' tur!

Jeg siger tak til familien for tålmodigheden ved at cykle sammen med mig, med mine mange stop, for nu var der lige en smuk udsigt, en seværdighed, eller noget andet spændende, som jeg "lige skal ha' et billede af".

Leif Bertelsen
Karup sommeren 2009

2. udgave
Bogen er udvidet med flere banestier, og enkelte kort er opdateret.

Geocaching findes ved en del af banestierne <http://www.geocachingdanmark.dk/> .
Oversigtskort findes her <http://www.geo-map.dk/> .

Yderlige oplysninger om danske jernbaner gennem tiden - se : <http://evp.dk/index.php?page=forside>

Leif Bertelsen
Karup efteråret 2011

Cykelture i det åbne land er en god oplevelse for krop og sjæl - alle sanser kommer i brug.

Før cykelturen

En cykeltur på en af stierne på de nedlagte jernbanearealer giver unikke oplevelser: du ser naturen med flora og fauna, der er fred og ro, ingen stejle bakker, imponerende anlægsarbejder fra tiden omkring og lige efter år 1900, ingen biler så banestierne er meget børnevenlige og du kommer igennem byerne, så du ser "baghaverne", og du får lidt motion.

Husk cykelpumpen ...

Ved nogle af banestierne er der langt til nærmeste beboelse, så det er en god idé at have cykelpumpen og lappesager med. Det vil heller ikke være af vejen at have lidt værktøj med, så du kan udføre småreparationer - spørg din cykelhandler hvad der bør være i

Ahhh ..., modne hindbær

"reparationstasken".

Du kan købe en lille fiks taske til at fastgøre ved sadlen eller på stellet, hvor der er plads til lappesager og værktøj.

... og glem ikke plaster

Der kan ske uheld! Så vær forberedt med at have et par stykker plaster og en forbindelse med. Har du børn med på cykelturen og barnet vælter, kan et stykke plaster gøre underværker.

Harer i brakmark

Humblebi i vild timian

Det vil også være en god idé at have druesukker og salttabletter med.

Er der varmt, sveder du meget og kommer let til at mangle salt.

Når du er meget udkørt og lige mangler energi til de sidste kilometre, er det godt med lidt druesukker.

Uden mad og drikke

Du skal have rigeligt med væske med. Vand og æblejuce er godt.

Og så en god madpakke lavet med groft brød¹. Det er heller ikke af vejen at have frugt med - husk at skylle frugten inden du tager hjemmefra for dit medbragte vand er til at drikke.

Hvad ser du

Rabatter ved stierne bliver normalt ikke sprøjtet, hvorfor der er et flot flora og fauna.

Ålestrup Realskole, opført 1904

1. Vi bager selv groft brød til vore cykelture: 9 dl. koldt vand, ca. 25 g gær, salt, ca. 100 g økologisk speltgrahamsmel, ca. 100 g økologisk fuldkorns hvedemel, ca. 75 g solsikkekærner, ca. 75 g sesamfrø, ca. 75 g hakkede valnødder, ca. 500 g økologisk speltmel, ca. 500 g økologisk hvedemel. Dejen hæver koldt i ca. 8 timer. Æltes og formes til enten flutes eller boller, efterhæver i ca. 1 time og bages ved ca. 175°C i ca. 18 minutter.

Forårsbebuder - mælkebøtte og vild stedmoder

Når vi har børnebørnene med på ture på de nedlagte banestier, bliver der spurgt om meget. Så vi anbefaler, at du tager en håndbog med, så du kan

Gæs på mark nord for Vrads

bestemme hvad det er du ser af planter og dyr/fugle. Du vil se insekter, som-mefugle, bier og humlebier, køer og svin på markerne, måske et rådyr eller et egern - og så et hav af planter/blomster.

Du vil også opleve, at der er sæsonens frugter langs stierne, for eksempel: skovjordbær, hindbær, brombær, blåbær, æbler, mirabeller etc.

De frugter der er langs stierne må du gerne plukke og spise - frugterne er "næsten" økologiske".

Torskemund

Skotsk højlandskvæg ved Halkær Bredning

Byerne

Når du kommer til en by, bør du se på husene og de gamle stationsbygninger.

Det er tydeligt at se, hvordan en by er vokset omkring banen.

Kirkerne

De gamle middelalderkirker er ofte et besøg værd! Desværre er kirkerne ofte aflåst, men kirkegårdspersonalet er venlige - og hvis du spørger låser personalet gerne kirkedøren op.

Oftentimes er der også muligheder for at få vandflasken fyldt.

... og så er der næsten altid et toilet ved kirkerne, der gratis kan benyttes.

Seværdigheder

På de kort der er ved hver banesti er der angivet nogle seværdigheder. Det er ikke alle seværdigheder der er vist, så besøg turistkontoret for at få oplysninger om den egn, hvor banestien forløber.

Skovjordbær i blomst

Ved de fleste banestier er der gode lokale informationer. Nogle af plancherne er gengivet ved beskrivelsen af banestierne.

Svaner ved Halkær Sø

Mærk verden

Det er ikke kun om sommeren det er en god idé at benytte banestierne.

Hvis du cykler efter løvfald og vælger en banesti der forløber gennem en løvskov, kan du se "skoven". Alt efter årstiden, kan du for eksempel opleve duften af planter, nyhøstet korn, nyslået græs til hø, når landmanden gøder om foråret, kreaturer der er på græs.

Lyt til fuglestemmer, vandet når du krydser et vandløb, blæsten og regnen.

Husk: Det er aldrig vejret der er noget galt med - det er påklædningen! ... så glem ikke regntøjet.

Høstarbejde ved Sunds (nord for Herning)

Mjødurt ved Herredsbæk (syd for Års)

Østerbølle holdeplads (nord for Ålestrup)

Sø mellem Them og Vrads, set gennem træbevoksning en vinterdag

St. Hansted Ådal (nord for Horsens)

Landsbyhus i Velds (syd for Ørum)

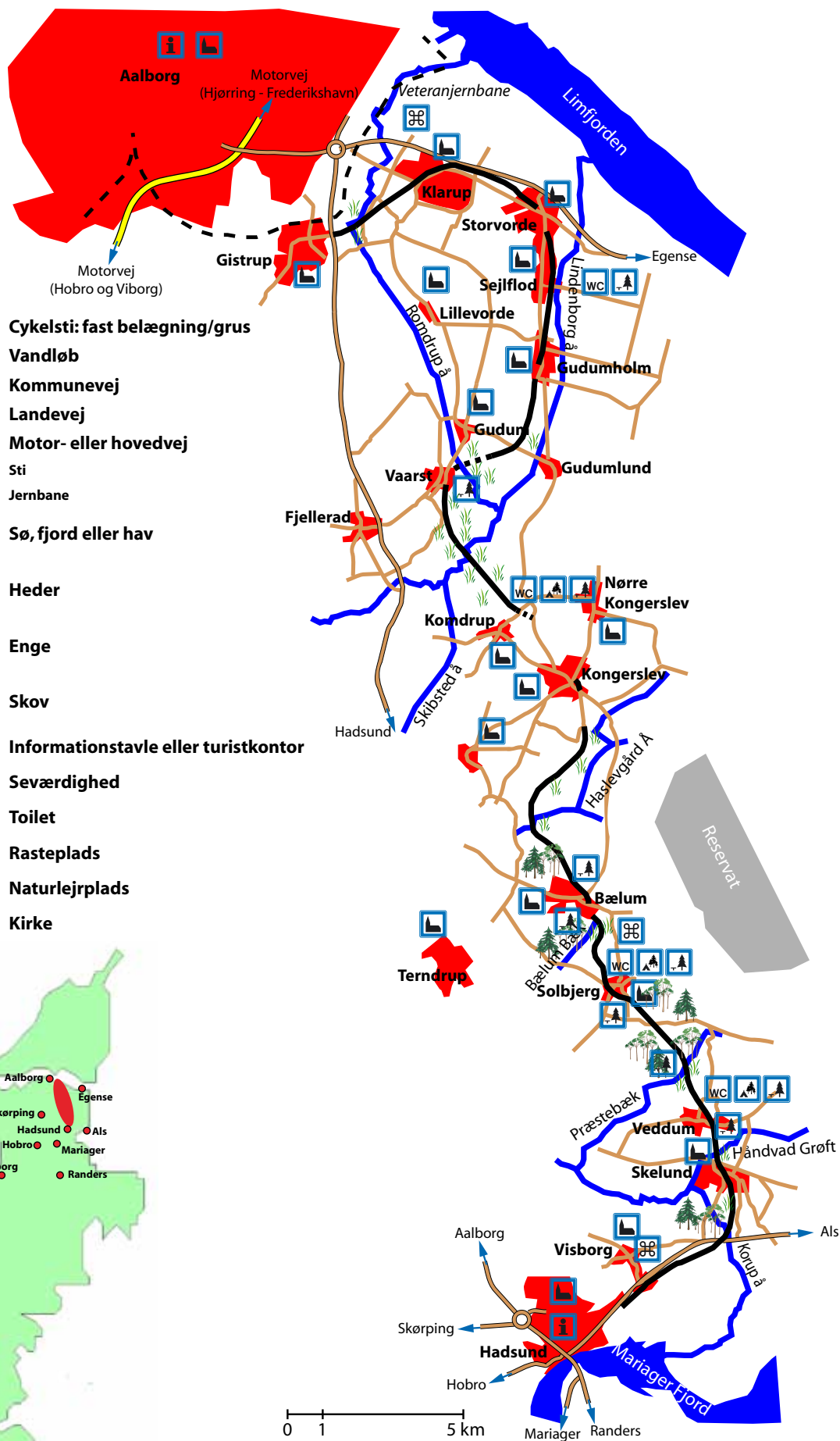
Jernbanebro over Funder Å og jernbanelinjen Silkeborg - Herning

Hadsund - Gistrup (Ålborg)

Signatur

- Cykelsti: fast belægning/grus
- Vandløb
- Kommunevej
- Landevej
- Motor- eller hovedvej
- Sti
- Jernbane
- Sø, fjord eller hav
- Heder
- Enge
- Skov
- Informationstavle eller turistkontor
- Seværdighed
- Toilet
- Rasteplads
- Naturlejrplads
- Kirke

0 1 5 km

Hadsund - Gistrup (Ålborg)

Fakta om stien

Længde: ca. 47 km

Stikvalitet: Asfalt. Nogle strækninger er stien på offentlig vej. (*Juli 2008: Belægning fra Komdrup til Gudumholm er på store strækninger af meget dårlig kvalitet, og stiafmærkning fra Komdrup til Klarup mangler helt (Ålborg Kommune).*)

Byer: Hadsund, Visborg, Skelund, Veddum, Solbjerg, Bælum, Kongerslev, Vaarst, Gudumholm, Sejlfjord, Storvorde, Klarup, Gistrup.

Vandløb: Korup Å, Håndvad Grøft, Præstebæk, Bælum Bæk, Haslevgård Å, Lindenberg Å, Romdrup Å.

Lidt om banens historie

Hadsund - Ålborg

Enkelte steder står denne jernbane opført som Randers - Aalborg Jernbane.

Banen var dog anlagt og ejet af et selvstændigt selskab - A/S Aalborg Hadsund Jernbaneselskab.

Det lykkedes forholdsvis hurtigt at få etableret banen.

Den kom på jernbaneloven af 8. maj 1894 og staten bidrog til banens anlæg med 50 procent.

Allerede 3 år senere blev der tildelt koncession med det for 1894 loven gældende generelle vilkår, d.v.s. med koncessionsudløb 1. januar 1990.

Ligeledes en betingelse i loven var at banen skulle åbnes senest den 1. april 1904.

Der findes på Hadsund Egnsmuseum en fast udstilling om Aalborg - Hadsund Jernbane og Randers - Hadsund Jernbane.

Indviet: 1. december 1900

Nedlagt: 31. marts 1969

Kilde: www.toptop.dk

Lidt om Stien

Landskabet

Turen fra Hadsund til Gistrup forløbet gennem Østhimmeland. Landskabet er svagt kuperet. Skal landskabets nydes, skal man op på bakketoppene, for eksempel kan man følge den svagt trafikerede asfalteret vej fra Solbjerg til Bælum. På bakketoppen er der gravhøje og en storslået udsigt. Engarealerne ved vandløbene er meget smukke - og der er mange vandløb der krydser banestien.

Østhimmerlands landbrugsjorde er frodige.

Du kommer igennem enkelte blandingsskove (løv- og nåletræsskove). Er du lidt heldigt, kan du se hjortevildt.

Det relative flade landskab har også medført, at der - ved anlæggelse af jernbanen - ikke er udført de meget store jordarbejde. Til gengæld har anlægsarbejderne i engene og ved vandløbene kostet sved!

Landskab syd for Kongerslev

Byerne

Det er tydeligt, at byerne er vokset omkring jernbanen. Og stationerne har typisk været anlagt i byer med kirker.

De gamle stationsbyer er et besøg værd! Se på husene og gå en tur i "de små" gader.

Og når du nu er på tur i byerne, så besøg kirkerne. De gamle landsbykirker fra omkring 1200-tallet er kulturhistoriske perler.

I flere af byerne, har borgerne været kreative og for eksempel udnyttet de nedlagte stationsarealer til smukke parker eller opholdsarealer - til glæde for byens borgere og for gæster.

Vandløbene

De vandløb du krydser løber mod øst eller nord (Limfjorden eller Kattegat), et enkelt vandløbssystem løber dog ud i Mariager Fjord.

Nogle af de lavtliggende arealer omkring vandløbene er delvis drænede. Enkelte steder er der tegn på diger ved vandløbene. Der er også tegn på tidligere mosebrug - stien er tæt ved Lille Vildmose.

Prøv at se på broerne over vandløbene - nogle af broerne har meget smukke granitfundamenter.

Andet

Stien er en del af North Sea Cycle Route (se planen sidst i dette afsnit), hvilket medfører, at der er gode primitive overnatningsmuligheder. Der er også mange rasteplasser med borde og bænke.

Hadsund - Gistrup (Ålborg)

*Øverst banesti ved Skelund.
Nederst landskab syd for Bælum (Bælum Bæk).*

Komdrup kirke

*Øverst Skelund kirke.
Derefter:
Solbjerg Kirke,
Bælum Kirke
og nederst Gudumholm Kirke*

Naturlejrpladser

Byhuse i Bælum

Byhus i Kongerslev

Den gamle stationsbygning i Sejffjord - nu bruges bygningen af spejder.

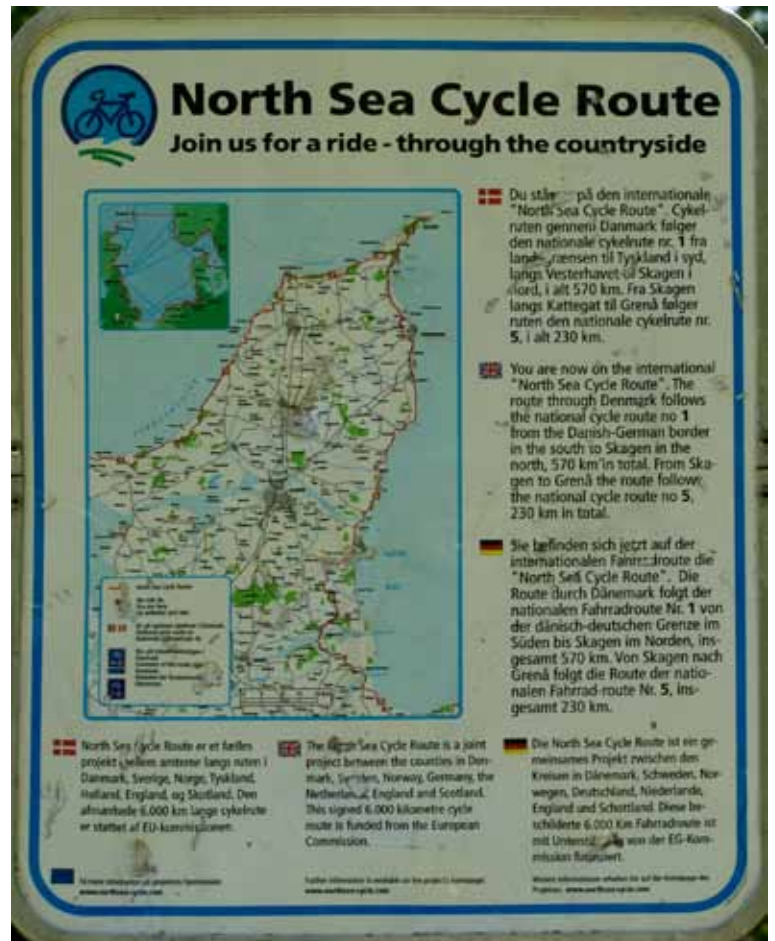
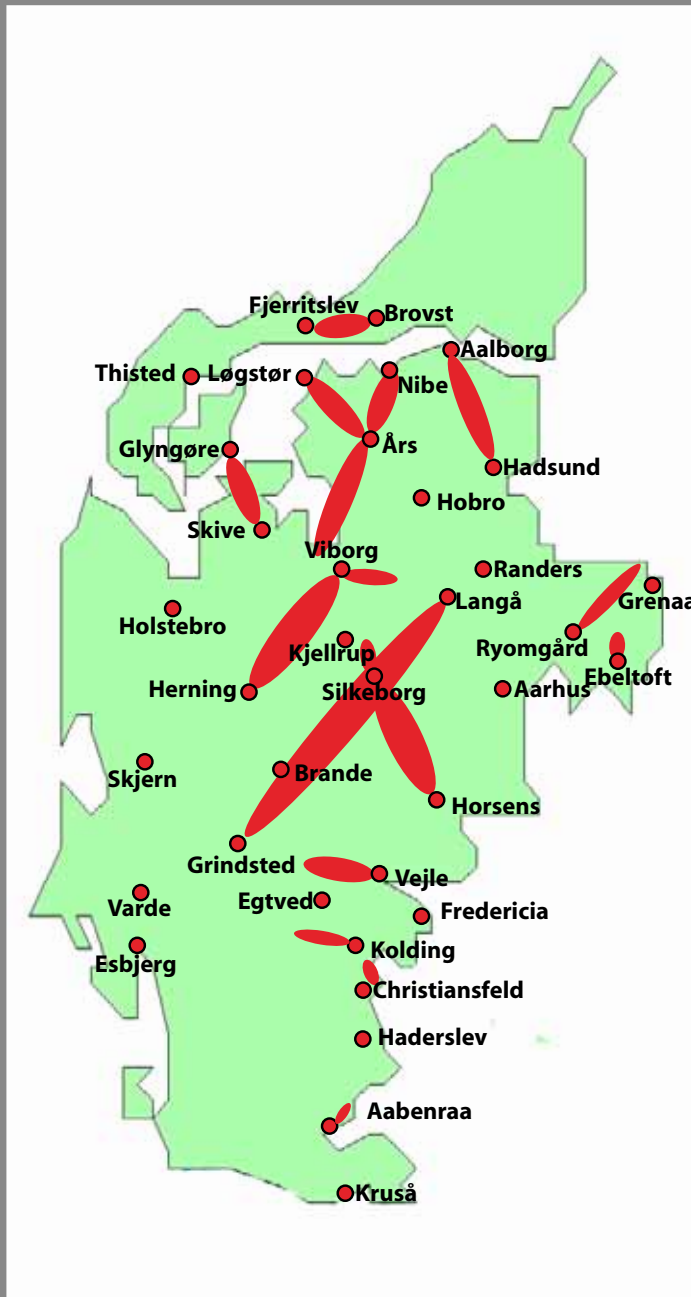

Planche for North Sea Cycle Route

På dansk står:

North Sea Cycle Route er et fælles projekt mellem amterne langs ruten i Danmark, Sverige, Norge, Tyskland, Holland, England og Skotland. Afmærkede 6.000 km lange cykelrute er støttet af EU-kommissionen.

Du står på den internationale "North Sea Cycle Route". Cykelruten gennem Danmark følger den nationale cykelrute nr. 1 fra landegrænsen til Tyskland i syd, langs Vesterhavet til Skagen i nord, ialt 570 km. Fra Skagen langs Kattegat til Grenå følger ruten den nationale cykelrute nr. 5, ialt 230 km.

En tur på landet kan meget vel være en tur på en banesti. Her kan du virkelig opleve naturen i al naturens magt og væld. Så det er bare om at bruge alle sanserne.

På banestierne er der fred og ro. Her er meget natur, og du kan opleve meget kultur. Se de mange seværdigheder der er ganske tæt ved banestierne, smukke huse/bygninger, gamle meget smukke "jernbanebroer", oldtidsminder, museer og meget andet. Du kommer tæt på flora og fauna.

Arealerne ved banestierne er den rene natur, som medvirker til et righoldigt liv. Og der mange fredede arealer tæt ved banestierne.

Der er naturlejrpladser, rasteplasser og ikke at forglemme, grøftekanter. Så tag bare madpakken, kaffen eller en sodavand med, men husk at tage dit affald med hjem!